

Opće informacije - Slovenija



Izvorna jezična inačica ove stranice [sl](#) nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Sljedeći jezici: [en](#) već su prevedeni.

SADRŽAJ

- 1 Na koji se način može sačiniti raspolaganje imovinom zbog smrti (oporuka, zajednička oporuka, ugovor o nasljeđivanju)?
- 2 Treba li ga registrirati i na koji način?
- 3 Postoje li ograničenja slobode raspolaganja imovinom zbog smrti (npr. nužni dio)?
- 4 Tko nasljeđuje i koliko u slučaju izostanka raspolaganja imovinom zbog smrti?
- 5 Koje je tijelo nadležno:
 - 5.1 u slučajevima nasljeđivanja?
 - 5.2 za primanje izjave o odricanju ili prihvaćanju nasljedstva?
 - 5.3 za primanje izjave o odricanju ili prihvaćanju legata?
 - 5.4 za primanje izjave o odricanju ili prihvaćanju nužnog dijela nasljedstva?
- 6 Kratak opis postupka rješavanja nasljedstva sukladno nacionalnom zakonu, uključujući likvidaciju ostavine i raspodjelu imovine (time su uključeni podaci o tomu je li postupak nasljeđivanja pokrenuo sud ili neko drugo nadležno tijelo po službenoj dužnosti)
- 7 Kada i kako osoba postaje nasljednik ili legatar?
- 8 Jesu li nasljednici odgovorni za dugove preminuloga i pod kojim uvjetima?
- 9 Koji su dokumenti i/ili informacije potrebne u svrhu registracije nepokretne imovine?
 - 9.1 Je li imenovanje upravitelja obvezno ili je obvezno na zahtjev? Koje je korake potrebno poduzeti ako je imenovanje upravitelja obvezno ili obvezno na zahtjev?
 - 9.2 Tko je ovlašten za izvršavanje oporuke nakon smrti i/ili upravljanje ostavinom?
 - 9.3 Koje ovlasti ima upravitelj?
- 10 Koji se dokumenti obično izdaju sukladno nacionalnom zakonu tijekom ili na kraju postupka nasljeđivanja kojima se dokazuju status i prava korisnika? Imaju li ti dokumenti posebnu dokaznu snagu?



Ovaj je informativni članak pripremljen u suradnji s  Vijećem javnih bilježnika Europske unije (CNUE).

1 Na koji se način može sačiniti raspolaganje imovinom zbog smrti (oporuka, zajednička oporuka, ugovor o nasljeđivanju)?

a) Oporuke: Oporuka je valjana ako je sastavljena u obliku utvrđenom u Zakonu o nasljeđivanju (dalje u tekstu: ZN) i pod uvjetima utvrđenima u tom zakonu.

U ZN-u predviđeni su sljedeći oblici oporuka: vlastoručna (holografška) oporuka, oporuka potpisana u nazočnosti svjedoka, sudska oporuka, usmena oporuka, oporuka sastavljena u inozemstvu, oporuka sastavljena na slovenskom brodu, oporuka sastavljena za vrijeme izvanrednog stanja ili rata i međunarodna oporuka.

U pogledu zahtjeva koji se odnose na oblik oporuke u ZN-u predviđeno je sljedeće:

Vlastoručna (holografška) oporuka valjana je ako ju je oporučitelj vlastoručno napisao i potpisao (članak 63. stavak 1. ZN-a).

Oporučitelj koji zna čitati i pisati sastavlja **oporuku potpisanu u nazočnosti svjedoka** potpisivanjem dokumenta koji je u njegovo ime vlastoručno sastavila neka druga osoba u nazočnosti dvaju svjedoka i izjavljuje pred tim svjedocima da je to njegova oporuka. Svjedoci potpisuju svoja imena u postskriptumu oporuke u svojstvu svjedoka, a taj postskriptum nije uvjet za potvrđivanje oporuke (članak 64. ZN-a).

Sudsku oporuku može za oporučitelja, na njegov zahtjev, sastaviti sudac nadležnog suda koji prvo utvrđuje identitet oporučitelja. Oporučitelj zatim čita i potpisuje oporuku, a sudac potvrđuje na oporuci da ju je oporučitelj pročitao i potpisao u njegovoj nazočnosti. Ako oporučitelj ne zna, ili ne može, pročitati oporuku koju je sastavio sudac, sudac čita oporuku oporučitelju u nazočnosti dvaju svjedoka. Oporučitelj zatim potpisuje oporuku u nazočnosti istih svjedoka ili na nju stavlja svoj znak na temelju kojeg je proglašava svojom oporukom. Svjedoci zatim potpisuju oporuku (članci 65. i 66. ZN-a).

Oporuku sastavljenu u inozemstvu može za građana Republike Slovenije u inozemstvu, u skladu s odredbama koje se primjenjuju na sastavljanje sudskih oporuka, sastaviti konzularni predstavnik ili diplomatski predstavnik Republike Slovenije koji obavlja konzularne poslove (članak 69. ZN-a).

Kapetan broda može **sastaviti oporuku na slovenskom brodu** u skladu s odredbama koje se primjenjuju na sastavljanje sudske oporuke. Oporuka prestaje važiti 30 dana nakon povratka oporučitelja u Republiku Sloveniju (članak 70. ZN-a).

Oporuka sastavljena za vrijeme izvanrednog stanja ili rata: za vrijeme izvanrednog stanja ili rata, zapovjednik satnije ili zapovjednik istovjetne ili više jedinice, ili bilo tko drugi u nazočnosti zapovjednika, može sastaviti oporuku za vojnika u skladu s odredbama koje se primjenjuju na sastavljanje sudske oporuke. Oporuka prestaje važiti 60 dana nakon prestanka izvanrednog stanja ili rata ako je vojna služba oporučitelja prestala prije ili nakon toga ili 30 dana nakon isteka njegove vojne službe (članak 71. ZN-a).

Međunarodna oporuka mora se sastaviti u pisanom obliku. Oporučitelj ne mora sastaviti oporuku vlastoručno, a oporuka može biti napisana na bilo kojem jeziku, vlastoručno ili na neki drugi način. Na zahtjev oporučitelja međunarodnu oporuku može sastaviti sudac nadležnog suda, a za državljane Republike Slovenije u inozemstvu to može učiniti diplomatski ili konzularni predstavnik iz članka 69. ZN-a (dalje u tekstu: ovlaštena osoba). Oporučitelj mora izjaviti, u nazočnosti dvaju svjedoka i ovlaštene osobe, da je to njegova oporuka i da je upoznat sa sadržajem oporuke i potpisati oporuku u njihovoj nazočnosti ili, ako ju je već potpisao, potvrditi da je potpis njegov. Ako oporučitelj ne može potpisati oporuku, on obavješćuje ovlaštenu osobu o razlogu koji ovlaštena osoba navodi u oporuci. Osim toga, oporučitelj može tražiti od druge osobe da potpiše oporuku u njegovo ime. Svjedoci i ovlaštene osobe stavljaju svoje potpise, u nazočnosti oporučitelja, u postskriptum u kojem je navedeno da su oporuku potpisali kao svjedoci ili ovlaštena osoba (članak 71.a ZN-a). U zakonu je nadalje detaljnije opisano tko može biti svjedok međunarodne oporuke (članak 71.b), potpisi i datumi na međunarodnoj oporuci (članak 71.c), pohrana međunarodne oporuke (članak 71.č), poništenje međunarodne oporuke (članak 71.d), potvrda međunarodne oporuke (članak 71.e), potvrda da je međunarodna oporuka važeća (članak 71.f) i valjanost u pogledu oblika i formalnosti u vezi s potpisom (članak 71.g).

Usmena oporuka: oporučitelj može izjaviti svoju posljednju volju usmeno pred dvama svjedocima samo ako zbog izvanrednih okolnosti ne može sastaviti pisanu oporuku. Usmena oporuka prestaje važiti 30 dana nakon isteka iznimnih okolnosti u kojima je sastavljena (članak 72. ZN-a). U zakonu je nadalje detaljnije opisano tko može biti svjedok pisane oporuke (članak 73.), koje su dužnosti svjedoka (članak 74.), neprimjereno raspolaganje u usmenoj oporuci (članak 75.), rok za proglašenje oporuke nevažećom (članak 76.) i dokaz o postojanju oporuke (članak 77.).

U Zakonu o javnom bilježništvu (dalje u tekstu: ZJB) predviđena je i javnobilježnička oporuka, odnosno oporuka koju javni bilježnik sastavlja u obliku javnobilježničke isprave koju diktira oporučitelj i oporuka koju oporučitelj dostavlja javnom bilježniku na potvrdu nakon što je u pisanom obliku izjavio svoju posljednju volju. Javnobilježnička oporuka ima iste pravne učinke kao i sudska oporuka (članak 46. stavak 1. ZJB-a).

Pored navedenih formalnih zahtjeva, sposobnost oporučivanja također je uvjet da bi oporuka mogla biti valjana. U skladu sa ZN-om, oporuku može sastaviti osoba koja je sposobna za rasuđivanje i koja je navršila 15 godina (članak 59. stavak 1. ZN-a). Ako oporučitelj sastavlja oporuku pod prijetnjom, prisilom ili prijevarom, ili greškom, ta oporuka nije važeća jer volja izražena u oporuci ne odražava pravu i stvarnu volju oporučitelja (članak 60. stavak 1. ZN-a).

b) Zajednička oporuka: U ZN-u se ne spominju zajedničke oporuke te, budući da to nije jedan od oblika oporuka predviđenih zakonom, takva se oporuka mora smatrati nevažećom u skladu s člankom 62. ZN-a. Međutim, u sudskoj se praksi nevažećom smatra samo oporuka u kojoj dvoje ljudi, najčešće bračnih drugova, jedno drugoga imenuju nasljednicima (to je najčešće zato što je ta vrsta oporuke po prirodi vrlo bliska ugovoru o nasljeđivanju, koji je zabranjen u skladu s člankom 103. ZN-a), ali ne oporuka koju su sastavile dvije osobe u korist treće (vidi Prof. K. Zupančič, Prof. V. Žnidaršič Skubic, *Dedno pravo* (pravo nasljeđivanja), *Uradni list*, 2009., str. 127. – 128.).

c) Ugovor o nasljeđivanju: U skladu sa ZN-om ugovor o nasljeđivanju kojim osoba ostavlja svoju ostavinu ili njezin dio svojem supotpisniku ili drugoj osobi nije važeća (članak 103.). Nadalje, ugovor o očekivanom nasljeđu ili ostavini (članak 104.) i ugovor o sadržaju oporuke (članak 105.) također su nevažeći u skladu s tim zakonom.

2 Treba li ga registrirati i na koji način?

Ne. U zakonu nije predviđeno posebno ovjeravanje oporuke.

3 Postoje li ograničenja slobode raspolaganja imovinom zbog smrti (npr. nužni dio)?

Da. Nužni nasljednici imaju pravo na dio ostavine kojim ostavitelj ne smije raspolagati (članak 16. stavak 1. ZN-a). Taj dio ostavine naziva se „nužnim dijelom”. Nužni su nasljednici sljedeći: potomci umrle osobe, njegova usvojena djeca i njihovi potomci, njegovi roditelji i njegov bračni drug. Djedovi, bake, braća i sestre nužni su nasljednici samo ako su trajno nesposobni za rad i nemaju sredstva potrebna za život. Navedene osobe smatraju se nužnim nasljednicima ako imaju nasljedno pravo u skladu sa zakonskim nasljednim redovima (članak 25. ZN-a).

4 Tko nasljeđuje i koliko u slučaju izostanka raspolaganja imovinom zbog smrti?

U tom slučaju nasljeđuje se na temelju zakona: ostavinu umrlog nasljeđuju njegovi potomci, njegova posvojčad i njihovi potomci, njegov bračni drug, njegovi roditelji, njegov posvojitelj i srodnici te osobe, njegova braća i sestre i njihovi potomci i njegovi djedovi i bake i njihovi potomci. Muškarac i žena koji su dugo u vezi, ali se nisu vjenčali mogu nasljeđivati jedan od drugoga kao i bračni drugovi, ali samo ako nema razloga zašto bi brak između njih dvoje bio nevažeći. Te osobe nasljeđuju u skladu s nasljednim redovima pri čemu nasljednici iz bližeg nasljednog reda isključuju iz nasljedstva osobe iz daljeg nasljednog reda (članak 10. ZN-a).

Prvi nasljedni red:

Potomci umrle osobe i bračni drug prvi su red nasljeđivanja i nasljeđuju na jednake dijelove prije svih ostalih (članak 11. ZN-a).

Na temelju raspodjele po načelu reprezentacije, dio ostavine koji bi izvorno naslijedila određena osoba da je nadživjela umrlog nasljeđuju djeca te osobe (unuci umrlog) na jednake dijelove. Ako netko od unuka umre prije umrlog, dio koji bi pripao njima da su bili živi kada je umro umrli nasljeđuju unukova djeca (praunuci umrlog) na jednake dijelove, i tako redom sve dokle ima potomaka umrlog (članak 12. ZN-a).

Ako bračni drug umrlog nema nužna sredstva za život i nasljeđuje zajedno s ostalim nasljednicima prvog nasljednog reda, sud može, na zahtjev bračnog druga, odlučiti da i bračni drug nasljeđuje dio tog dijela ostavine koji su, u skladu sa zakonom, trebali naslijediti sunasljednici bračnog druga. Bračni drug može zatražiti povećanje svojeg udjela u nasljeđu u odnosu na sve ili pojedinačne sunasljednike. Sud može odlučiti da će bračni drug naslijediti cijelu ostavinu ako je vrijednost te ostavine toliko mala da bi bračni drug živio u teškoj financijskoj situaciji da se ona raspodijeli (članak 13. stavak 1. ZN-a).

Ako drugi nasljednici prvog nasljednog reda, koji nemaju nužna sredstva za život, nasljeđuju zajedno s bračnim drugom umrlog, sud može, na njihov zahtjev, odlučiti da će oni također naslijediti dio ostavine koji je, u skladu sa zakonom, trebao naslijediti bračni drug. Svi ili pojedini sunasljednici mogu zatražiti povećanje svojeg dijela nasljedstva na štetu bračnog druga (članak 13. stavak 2. ZN-a).

Pojedinačni sunasljednici koji nemaju nužna sredstva za život mogu također zatražiti povećanje nasljedstva na štetu ostalih sunasljednika (članak 13. stavak 3. ZN-a).

Sud može odlučiti da će svi ili pojedinačni sunasljednici naslijediti cijelu ostavinu ako je vrijednost te ostavine toliko mala da bi bračni drug živio u teškoj financijskoj situaciji da se ona raspodijeli (članak 13. stavak 4. ZN-a).

Kada odlučuje o navedenim zahtjevima za povećanje ili smanjenje dijela nasljedstva, sud vodi računa o svim okolnostima predmeta, posebno o financijskoj situaciji sunasljednika i njihovoj radnoj sposobnosti te o vrijednosti ostavine (članak 13. stavak 5. ZN-a).

Drugi nasljedni red:

U drugom nasljednom redu ostavinu umrle osobe koja nema živih potomaka nasljeđuju njegovi roditelji i njegov bračni drug. Roditelji umrle osobe nasljeđuju jednu polovicu ostavine na jednake dijelove, a drugu polovicu nasljeđuje njegov bračni drug. Ako iza umrle osobe nije ostao bračni drug, njegovi roditelji nasljeđuju cijelu ostavinu na jednake dijelove (članak 14. ZN-a).

Ako jedan od roditelja umrlog umre prije njega, taj dio ostavine koji bi pripao drugom roditelju da je nadživio umrlog nasljeđuju, na temelju raspodjele po načelu reprezentacije, djeca tog roditelja (tj. braća i sestre umrlog), njegovi unuci i njegovi daljnji potomci, u skladu s pravilima koja se primjenjuju na slučajeve u kojima djeca i drugi potomci nasljeđuju ostavinu umrle osobe (članak 15. stavak 1.).

Ako oba roditelja umrlog umru prije njega, dio ostavine koji bi svakome od njih pripao da su nadživjeli umrlog nasljeđuju njihovi potomci: očev dio očevi potomci, a majčin dio majčini potomci. U svim slučajevima polubraća i polusestre umrlog s očeve strane nasljeđuju na jednake dijelove očev dio ostavine, polubraća i polusestre s majčine strane nasljeđuju na jednake dijelove majčin dio ostavine, a braća i sestre nasljeđuju na jednake dijelove s polubračom i polusestrama po ocu očevo dio, a s polubračom i polusestrama po majci majčin dio (članak 15. stavci 2. i 3. ZN-a).

Ako jedan od roditelja umrlog umre prije njega i ne ostavi potomke, dio ostavine koji bi mu pripao da je nadživio umrlog nasljeđuje drugi roditelj. Ako i taj drugi roditelj isto umre prije umrlog, njegovi potomci nasljeđuju ono što bi pripalo i jednom i drugom roditelju (članak 15. ZN-a). Ako oba roditelja umru prije umrle osobe i niti jedan od njih nije ostavio potomke, cijelu ostavinu nasljeđuje nadživjeli bračni drug umrle osobe (članci 16. i 17. ZN-a).

Treći nasljedni red:

Ako nema osobe koja bi mogla naslijediti iz prvog ili drugog nasljednog reda, uzima se u obzir treći nasljedni red.

U okviru trećeg nasljednog reda, ostavitelja koji nije ostavio ni potomke ni roditelje, niti su ti potomci i roditelji ostavili potomke ili bračnog druga, nasljeđuju njegovi djedovi i bake. Jednu polovicu ostavine nasljeđuju djed i baka s očeve strane, a drugu polovicu djed i baka s majčine strane (članak 18. ZN-a).

Baka i djed iste loze nasljeđuju svoj dio ostavine na jednake dijelove. Ako jedan od predaka umrlog umre prije njega, dio ostavine koji bi mu pripao da je nadživio umrlog nasljeđuju njegova djeca, njegovi unuci i njegovi daljnji potomci, u skladu s pravilima za slučaj kad ostavitelja nasljeđuju njegova djeca i ostali potomci. U svemu ostalome za nasljedno pravo djeda i bake jedne loze i njihovih potomaka vrijede pravila po kojima nasljeđuju roditelji umrlog i njihovi potomci (članak 19. ZN-a).

Ako djed i baka jedne loze umru prije umrlog, a nisu ostavili potomke, dio ostavine koji bi im pripao da su nadživjeli umrlog nasljeđuju djed i baka druge loze, njihova djeca, unuci i daljnji potomci u skladu s člankom 19. ZN-a (članak 20. ZN-a).

5 Koje je tijelo nadležno:

5.1 u slučajevima nasljeđivanja?

Ostavinska pitanja rješavaju sudovi Republike Slovenije, a stvarno nadležni sud za takva pitanja jest lokalni sud (*okrajno sodišče*).

5.2 za primanje izjave o odricanju ili prihvaćanju nasljedstva?

Sud u okviru ostavinske rasprave.

5.3 za primanje izjave o odricanju ili prihvaćanju legata?

Sud u okviru ostavinske rasprave.

5.4 za primanje izjave o odricanju ili prihvaćanju nužnog dijela nasljedstva?

Sud u okviru ostavinske rasprave.

6 Kratak opis postupka rješavanja nasljedstva sukladno nacionalnom zakonu, uključujući likvidaciju ostavine i raspodjelu imovine (time su uključeni podaci o tomu je li postupak nasljeđivanja pokrenuo sud ili neko drugo nadležno tijelo po službenoj dužnosti)*

Kada osoba umre ili bude proglašena umrlom, matičar odgovoran za upis činjenice smrti u matičnu knjigu umrlih dostavlja smrtovnicu ostavinskom sudu u roku od 30 dana (članak 179. stavak 1. ZN-a).

Postupak se pokreće po službenoj dužnosti kada sud zaprimi smrtovnicu.

Ako prema smrtovnici umrla osoba nije ostavila ostavinu, ostavinski će sud rješenjem odlučiti da se ne provodi ostavinska rasprava; isto će tako sud postupiti ako je umrla osoba ostavila samo pokretnine, a ni jedna od osoba pozvanih na nasljedstvo ne

zahtijeva da se provede ostavinski postupak (članak 203. stavci 1. i 2. ZN-a). U svim ostalim slučajevima sud odlučuje provesti ostavinski postupak. Tijekom ostavinskog postupka sud utvrđuje tko su nasljednici umrle osobe, što čini ostavinu i koja još prava glede ostavine pripadaju nasljednicima, oporučnim nasljednicima i drugim osobama (članak 162. ZN-a).

Ostavinski postupak po prirodi je izvanparnični postupak. Ako su među strankama sporne činjenice o kojima ovisi neko njihovo pravo, sud prekida ostavinski postupak i upućuje stranke na parnicu ili postupak pred upravnim tijelom (članak 210. stavak 1. ZN-a).

Kada sud odluči koje osobe imaju pravo na ostavinu, on ih proglašava nasljednicima u skladu s rješenjem o nasljeđivanju (članak 214. stavak 1. ZN-a). Rješenje o nasljeđivanju dostavlja se svim nasljednicima i oporučnim nasljednicima, kao i osobama koje su tijekom postupka istakle zahtjev za nasljedstvo (članak 215. stavak 1. ZN-a).

Kada rješenje o nasljeđivanju postane pravomoćno, sud nalaže da se izvrše nužni upisi u zemljišne knjige.

Svaki nasljednik može tražiti raspodjelu ostavine u bilo kojem trenutku, ali ne u neprimjereno vrijeme. To pravo ne zastarijeva. Nevažeći je ugovor kojim se nasljednik odriče prava na traženje raspodjele ostavine, kao i sve odredbe u oporuci kojima se zabranjuje ili ograničava takva podjela (članak 144. ZN-a). U Zakonu o nasljeđivanju nema odredbi o provedbi raspodjele ostavine. To je pitanje uređeno Zakonom o vlasništvu (ZV) u okviru odredbi o zajedničkom vlasništvu. Drugim riječima, ostavina je zajednička imovina sunasljednika. Sunasljednici mogu ugovorom utvrditi način podjele ostavine. Ako ne mogu postići dogovor, sud u izvanparničnom postupku odlučuje o načinu podjele. Ako svi nasljednici predlože raspodjelu i način raspodjele dogovorom tijekom ostavinskog postupka, sud upućuje na taj dogovor u rješenju o nasljeđivanju (članak 214. stavak 3. ZN-a).

7 Kada i kako osoba postaje nasljednik ili legatar?

U Zakonu o nasljeđivanju predviđeno je da ostavina umrle osobe prelazi na nasljednike u skladu sa samim zakonom (*ipso iure*) u trenutku smrti (članak 132. ZN-a). Rješenje o nasljeđivanju kojim sud proglašava nasljednike na kraju ostavinskog postupka samo je deklaratorne prirode.

Oporučni nasljednik stječe nasljedstvo nakon smrti, osim ako nasljedstvo podliježe uvjetima ili je povezano s određenim vremenskim razdobljem. U tom slučaju oporučni nasljednik dobiva nasljedstvo kada je ispunjen taj uvjet ili kada prođe to vremensko razdoblje. Stjecanje nasljedstva znači da oporučni nasljednik može tražiti ispunjenje uvjeta u pogledu nasljedstva. Na prepisivanje vlasničkih prava na oporučnog nasljednika primjenjuju se opće odredbe ZV-a.

8 Jesu li nasljednici odgovorni za dugove preminuloga i pod kojim uvjetima?

Da. Međutim, ta je odgovornost ograničena. Nasljednik je odgovoran za dugove umrlog do vrijednosti naslijeđene imovine. Ako postoji više nasljednika, oni zajednički odgovaraju za dugove umrlog, odnosno svaki do vrijednosti svojeg dijela ostavine bez obzira na to je li to već utjecalo na podjelu ostavine. U pogledu unutarnjih omjera raspodjele među nasljednicima, dugovi se dijele razmjerno njihovim udjelima u ostavini, osim ako je u oporuci utvrđeno drugačije (članak 142. ZN-a).

Nasljednik koji se odrekao svojeg dijela ostavine ne odgovara za dugove umrlog (članak 142. stavak 2. ZN-a).

9 Koji su dokumenti i/ili informacije potrebne u svrhu registracije nepokretne imovine?

Zemljišnoknjižni sud odlučuje o tome je li moguć upis na temelju isprava kojima se dokazuje postojanje pravne osnove za stjecanje prava koje je predmet upisa, pod uvjetom da su ispunjeni drugi uvjeti propisani zakonom.

Temelj za upis nekretnine koja je predmet nasljedstva pravomoćno je rješenje o nasljeđivanju doneseno u ostavinskom postupku (članak 40. stavak 1. točka 6. Zakona o zemljišnim knjigama, ZZK-1). Zemljišnoknjižni sud nalaže upis nasljednikova prava vlasništva u zemljišne knjige po službenoj dužnosti i u skladu s pravomoćnim rješenjem o nasljeđivanju.

9.1 Je li imenovanje upravitelja obvezno ili je obvezno na zahtjev? Koje je korake potrebno poduzeti ako je imenovanje upravitelja obvezno ili obvezno na zahtjev?

Ne postoji obavezni zahtjev za imenovanje upravitelja ostavine.

U načelu, do raspodjele ostavinom zajednički upravljaju i raspolažu nasljednici. Upravljanje ostavinom može se povjeriti posebnom upravitelju ako se nasljednici tako dogovore. Ako nasljednici ne mogu postići dogovor o upravljanju ostavinom, sud, na zahtjev bio kojeg nasljednika, imenuje upravitelja koji će upravljati imovinom za sve nasljednike ili utvrđuje dio ostavine kojim će svaki nasljednik sam upravljati (članak 145. ZN-a).

Oporučitelj može u svojoj oporuci imenovati jednu ili više osoba izvršiteljima oporuke (članak 95. stavak 1. ZN-a). Izvršitelj, između ostalog, upravlja ostavinom (članak 96. stavak 1. ZN-a).

9.2 Tko je ovlašten za izvršavanje oporuke nakon smrti i/ili upravljanje ostavinom?

Oporučitelj može u svojoj oporuci imenovati jednu ili više osoba izvršiteljima oporuke (članak 95. stavak 1. ZN-a). Ako oporučitelj nije naveo drugačije, dužnosti izvršitelja oporuke uključuju, posebno, skrb o ostavini kojom upravlja, plaćanje dugovanja i, prije svega, izvršavanje oporuke u skladu sa željama oporučitelja (članak 96. stavak 1. ZN-a). Ako izvršitelj oporuke nije imenovan, nasljednici koji upravljaju ostavinom zajednički mogu prije raspodjele povjeriti upravljanje ostavinom posebnom upravitelju. Ako nasljednici ne mogu postići dogovor o upravljanju ostavinom, sud, na zahtjev bio kojeg nasljednika, imenuje upravitelja koji će upravljati imovinom za sve nasljednike ili utvrđuje dio ostavine kojim će svaki nasljednik sam upravljati. (članak 145. ZN-a)

9.3 Koje ovlasti ima upravitelj?

Ako je oporučitelj imenovao izvršitelja oporuke u oporuci, u toj će oporuci biti utvrđene i dužnosti izvršitelja.

Ako oporučitelj nije utvrdio drugačije, u skladu sa zakonom (članak 96. stavak 1. ZN-a) primjenjuje se sljedeće:

- Izvršitelj mora s dužnom pažnjom brinuti o ostavini. Posebno mora primijeniti mjere osiguranja, izvršiti popis i vrednovanje ostavine (članak 184. ZN-a) i osigurati zadržavanje navedene pokretne (članci 190. i 191. ZN-a).
- Izvršitelj mora upravljati ostavinom pri čemu redovito upravljanje uključuje i raspolaganje pojedinim predmetima iz ostavine. U razdoblju u kojem obavlja tu zadaću, izvršitelj oporuke isključuje sve nasljednike iz upravljanja ostavinom i iz raspolaganja predmetima iz ostavine.
- Izvršitelj mora osigurati otplatu dugova oporučitelja i ispunjenje uvjeta iz nasljedstva i zadaća (tereta).
- Izvršitelj mora osigurati izvršenje oporuke u skladu sa željama oporučitelja (vidi Prof. K. Zupančić, Prof. V. Žnidaršič Skubic, *D edno pravo* (pravo nasljeđivanja), *Uradni list* 2009., str. 170. – 171.).

Ako postoji više izvršitelja oporuke, oni zajednički obavljaju dužnosti koje su im povjerene osim ako je oporučitelj utvrdio drugačije (članak 96. stavak 2. ZN-a). Izvršitelj oporuke mora sudu dostaviti izvješće o radu i ima pravo na nadoknadu troškova i naknadu za trud koja se isplaćuje iz dostupnog dijela ostavine na temelju odluke suda (članak 97. ZN-a).

Ako izvršitelj oporuke nije imenovan, nasljednici koji upravljaju ostavinom zajednički mogu prije raspodjele povjeriti upravljanje ostavinom posebnom upravitelju. Ako nasljednici ne mogu postići dogovor o upravljanju ostavinom, sud, na zahtjev bio kojeg nasljednika, imenuje upravitelja koji će upravljati imovinom za sve nasljednike ili utvrđuje dio ostavine kojim će svaki nasljednik sam upravljati (članak 145. ZN-a).

10 Koji se dokumenti obično izdaju sukladno nacionalnom zakonu tijekom ili na kraju postupka nasljeđivanja kojima se dokazuju status i prava korisnika? Imaju li ti dokumenti posebnu dokaznu snagu?

Na kraju ostavinskog postupka sud donosi rješenje o nasljeđivanju, koje predstavlja sudsku odluku o osnovanosti predmeta. Rješenjem se utvrđuje opseg ostavine i proglašavaju nasljednici i oporučni nasljednici te druge osobe koje imaju pravo na dio ostavine. U skladu sa ZN-om rješenje o nasljeđivanju mora sadržavati sljedeće (članak 214. stavak 2.):

1. prezime i ime (i prethodna prezimena) umrle osobe i ime oca, zanimanje umrle osobe, datum rođenja i državljanstvo i, za umrlu udatu ženu, njezino djevojačko prezime;
2. oznaku nekretnina s podacima iz zemljišnih knjiga i oznaku pokretnih stvari s upućivanjem na popis imovine;
3. prezime, ime, zanimanje i prebivalište nasljednika, odnos nasljednika prema umrlom, nasljeđuje li ga kao zakonski ili oporučni nasljednik, a ako ima više nasljednika, njihovi dijelovi ostavine;
4. je li obustavljen postupak utvrđivanja nasljednika;
5. je li obustavljeno pravo nasljednika jer još nije došlo odgovarajuće vrijeme ili je ograničeno na određeno vrijeme, je li obustavljeno zbog uvjeta koji nije ispunjen ili ovisi o uvjetu ili zadaći koja se može smatrati uvjetom ili je ograničeno pravom na korištenje i u čiju korist;
6. prezime, ime, zanimanje i prebivalište osoba koje imaju pravo na nasljedstvo, pravo korištenja ili drugo pravo koje proizlazi iz ostavine, s točnim opisom prava.

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJNI-a. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Posljednji put ažurirano: 24/06/2016